

199
అమలకామంనుజూయనమః
అనంతాలయకాభరతచక్రపూవానుమత్సమతక్రైరామచంద్రపర
బ్రహ్మణినమః

శాఖ ప్రకారము మనస్సును విమలగా జీవద్విరహం అనుభూ
తార్థికాంత దినోత్పన్నులు అందుచి బ్రహ్మసంగ వద్విరహం కాటవ
కురా ప్రియైశా వరం డము మవర్జితే సురంగే ప్రజ్ఞా
సారంగం బుడమైనపుష్పం కిడు నైవరన్దయు రాలగ్ని ముఖ

కా. త మొన మొన వేద పురుల గాదని పురుల వేద మొన మొన
వేద మొన లె ఇత్రా సి ముర, వాన వభంబను (చేత్త చించి
పు మొన న మొన క తొనిక, ర మొన గు హించి సు జించిన ట్టి మా
య మొన వేద మొన రాజ వున యా మజీవ క్షుణ్ణి ప్రా మ గా వుతక 2

శంకరాచార్యులు తిరుమల

కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
విష్ణురమణం, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
మానునిమ, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
యండుని, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
దర్శకలాపుయ మమబంధులగుననుచు, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
నమరతలాపత్య మమబంధులగుననుచు, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
గునకమలాపత్య మమబంధులగుననుచు, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య
నమరతలాపత్య మమబంధులగుననుచు, కమలాపత్య కమలాపత్య కమలాపత్య

పృథ్విధంబుననిష్ఠదేవతాప్రాధనంబుగావించినాయనప్రసాదము
 నీనయధిష్ఠారంబుమేధంబుననుగ్రహమందెట్టిదనినమున్నదైవి
 నమునచేతభారతంబువినుచున్నదేనమేజయంకమ్మనిమంగ

యమనిష్ఠిరాగము. ధము.

200 వావిరాగి పదానందరంబున గీతం నం వసుంధర మేచనైన

నుబయున పల్లరికాంత్రీపువకుం డిట్లనయరాజేంద్రాప
బ్రాచివకంబైనవి మ్రొటనాక్కనాడు ధర్మనం వసుండు హారచాం
ధవసోదరసహితుండైనంజలంగంబుననుండగావేదవ్రాసుం
డుసనుదించి ధర్మరాజుచేయూజేతుండై యుచితాసనంబున
గూర్చుండి ధర్మపుత్రుని తొనిట్లనియె 44

సావధిరాగము. ఆదితాళము
క్షేమహంబుచంద్రవంశవావనగ్రక్షేమక్షేమలంగాని
క్షాపదియుండెటేనాస్తామముమంత్రసుభద్రామలునుగ్రక్షేమ
వారులురథంబులుకరులుప్రబలశివకులుచమోద్యైతురులరాతి
స్యహారులుచవేత్తవరులుసకలభూసురులు హారులునుగ్రక్షేమగ
ధనములుపుమహావనములుసుఖజీవనములురణానైధనములు
వేద్యసంపదములనేతమునుగ్రక్షేమగవాసిగీవంశబదాసునిత్రాచు
మురాసురవైరివ్రయాసమృద్ధిచేగ్రక్షేమగ 5

వగ్రప్రబలకులకు ధర్మజుండిట్లనియె 6
సగనిజేలవేళలఘోజనయ్యై తనరారు, త్రాణభేషశిబియకులవధించి
పావనాన్వయవృద్ధిగావింపనట్లు, తగుభృతరాష్ట్రనంవసులజంపి
కలకార్యములందుసంతోషమునఘోర్వృదసియుండుబంధుబృందములనాప్తి
వివిధరాష్ట్రములకుతనవమిచ్చిపాలించునలతాల్పులనలపాయససి
త్రావకయాభిమానాది ధన్యజనులఁ బ్రాప్తివర్తింపమానాదిపాప
రతులగానమమడిగిననమనిచెప్పువాఁడ|| నమలగుణసాంతువన
సమహామునంద్రు 6+1

తెగరాజనభాగముపక్షిం-చిరాజనమున బంధుగులజంపినట్టిమ
తల్లివమెట్లు పంయనచెప్పుమనఁగనపల్లరికాంత్రీమంచవనం
బానల్లి ధర్మజునకీనియె 7

చెయారాగము. ఆదితాళము
విను ధర్మభూవరానివరింతుసునుకాంకరానినుగ్ర

[illegible]

సేవను లోక విషయములను సేవించుచున్నాను. కావలె ~~మ~~ మహాభక్తియే
 యాపియ్యవలెను. కాలములు కిన్నెముకలవలెను. మహాభక్తియే సేవించు
 దనవలెను. విశ్వమున కన్నియును సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించు
 జెనలేదు. బహుభక్తియే సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను. మహాభక్తి
 యే సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను.
 సజ్జీవుని విశ్వమున కన్నియును సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను.
 కరుణాకరుణాంబువారికి. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను.
 లనుడు. కరుణాంబువారికి. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను. మహాభక్తియే సేవించుచున్నాను.
 అనంతము.

వలె తా వున వును న స వా ద రు లు ను వా రి చ రణ దా నై వరా యజులగుట
జేసి మూర్తు బా పంబులు నంభవం పోత ననుమనస్సంకమానిచారణ
శంబుగా నశ్చమే ధ యం నంబు యే మను బుయ భక్త నా శిష్యునయ
మునంత్రా యం గా శ్చంబు సేయగా నాచి రత వ్రంబు ను కే వయ్యనే మ్మ
వారధి కేంబ ట్లు నానింతు ననినఁ గు ప్త వ్రా పాయనుం డి ట్లు నియ వభా
నవడి నెనఁడు కొలుంతలకుఁ దనిన స మ వాయంబెఱింగించె దనెట్లుం
టివనిఁ బొల్లి పొమ వత్తు ర్వతంబున మరున్మ వారణంబు యజ్ఞంబాన
బ్రావణ్యంబుల కపారత్ర వ్రంబా సంగి ననఁబ్బూ సరులకావలసి
నత్ర వ్రంబునై కొని తక్కిన సాక్షి పత్రంబు నక్షిపిం-చి వనినవన
రంబుగల వాకు పరిగ్ర పాంతరుగా క యనిని యమంబ ర్పణంబి
చనిరక్కా రణంబునన భ నంబు నేమ్రా వ్రంబెయ్య ప్పనదియట్లుం
కగా నభవరాశ్చంబు భద్రా వత పురంబు నయా వనాశ్చ మవారణ

కదారశాఖ: త్రితీయాంశ

వచ్చెను జనాశ్రయముండు నహస్తి పురమునకు వెగవ
 వచ్చెను మచ్చిర పుథాసును విచ్చెను కలం-మ పనిన-చ్చెన నొనగ్గునని
 వచ్చెను ముదంబు తొగి వచ్చెను బృంహాదేశ సవర్ణాంకు పాదములతో
 మందరనగేశ్వరరాజుండు సకములతో నిందిరాజు పాదసంకమగును ర
 ముతో, ~~ఈ దేవులతో ముదంబులతో ముదంబులతో ముదంబులతో~~ సందర్శక బినిభ సుం
 తరాంగంబుతో, సుందరనగములతో మందరనగంబుతో సుందర
 దరముతో జింహక నికరము తొగి వచ్చెను మారినల మజులనెగ్గాడు
 వాలముతో, సరమురాజుండు ముక్తా పారపాళితో, పరశాంగదా
 విరత్తు విభూషణములతో, పరశాస్త్రి భము తాత్త్వ వల్లంభనము
 తొసెరుల తొడిచి విభూషణులతో సోగ్గ మూడు గులతో చాల భాస్వ
 రతులదప్తి తొగి వచ్చెను భములతో సములే ఘనములతో ముక్తాఫల
 ములతో గాతకు శ్చ ములతో జంతు సేరణములతో సంతాపముల
 తొసెంగాజలములతో సకౌయకములతో విమలలతో వచ్చెను వం
 డ మనవెంకటాక్షం దుముఖవెట్టువెని డంకర మాకించిననుండు నేక
 లకలగుండు నివచించి వయనిం దినమనస్సు తొసెం కయ్యోప్రమవవం
 డ వరముండు వృక్షండు భర్తృజుని గనగ వచ్చెను 17

తావారి

వచ్చిన హరిగనలేచి పాండవులు వందనములుగా వించి
 చెచ్చెర వరటక పేద మునసు షారస నుదేసి భజించి
 తలచిన మాత్రనే వచ్చిన ట్టిన వయంబుంత నయోజింపక
 కలమతావన సారవమణింగె తోసిన ట్టులయోజింపక 18
 వగలనెవండియు భర్తృజుం డిట్లు నియోప్రభూనకలం దెసలుం
 గనుండినను చాల్చులంబు-వేళక్తులంబ్రా-మ-మంతు వని
 యనేక విధంబులను తించిన మధుసూ దనుండు వారం డ వాగ్ర
 జుంగాంచి రాజేంద్రానన్నం చలంచి నకారణంచ మని ప్రుక్తి
 చినంబుండు రకాక్షున తు భర్తృజుం డిట్లు నియోనయవవ పరవార

మారా నర్తన మవసరం పరమం బలిమితో దేవన
ని వార్యంబును బుచ్చ వర్ణా జింపవలసినట్లుంటే కనివేదన
సుండు వచ్చి బంధు వధవార తవంబున్న మధ్యంబున గలంబుచే నెండు
ననచ మ్మి పోయెనది యాదిగా మనః క్షయంబుగల్గియున్నది
ది సెలవెలునట్లు కటాక్షింపవలయుననిన గోవిందుఁ డెట్లునయ
చక్ర వారము. రూపక తాళము. 19

పల విచారము భూపాలచంద్ర మాంగయలగ
వాలూయము భక్త మునవశ మంతుండఁగై పులక నాలంబునఁ
గుత్తైన యనుబులు తోడై యుండఁగనలగ నురుభేషణ మలగ
బురుగు తత్వేన గాంధారుల మరమున జంపు బకంబు నుభరమా
దు స్తరమాయిది గయలగ సింధురములఁ బాలుజరా సంధాదుల
వధించి మును బంధురగతిరా జసూయ పరిసమాప్తి నొందింప
వెగయలగ మానక వంక బహునిదన త్వంబులు బలంచు పూ
నిక తోరయి చెడునన వాఁ డెన్నె యుండగనలగ 20

పల అనిభర్తరాజున స్థించి యాగాక్షంబును దత్తు బాహుభమును
తాన వంబుల గల్గింపనించె యతని తొనిట్లునయ 21

కల బంధురతేజము పుతిల, బావబలంబున రగి మునజరా
సంధ పొకంబకచక్రల, సంగరరంగ మున న్నధించి
రబంధుల భార్యరాష్ట్రలన, వారుతి పుత్రు పురంబుడై ది
క్కింధురమాయనంగ విల, సిల్లితి వార్షలు సన్నతింపఁగె 22

కల నేభుజబలమునఁ గాదె యభయము నులేక మంటె మింతవఱకు
నా నా భూపాలురు మచ్చె డు వైభవ మునఁ బాయితెమ్మ వా
ర్షముననిన 23

పల అవ్యక్తంబులకు భేమససుం డమం దానం దకం దళిత వృథయా
రవిందుండ వారికిన మస్కరించి యిట్లునయ 24

తీరాంగము. మిత్రజాతి

తీస తవృధయే శూరాం పరమేశ్వర పగఱిసగ ననవ

పు క పూ ర్ణ సము. వాచక
యమ-చేసవత్తుల గాని చెందగలేని తిని మున్నోనదా
చారా వెనుకటి విధంబున నొండెరారా నా వర్తయ 205
మునకు లక్ష సమావేశాన గభరగోపసువాదిసి నజారాన మృతిగా
త్రీసగ వారి జాత్య భవత్తు యోప్రి సి దూరమును చంగిల్లుకము తన్వత
తుడై డిడు మూర్ర మృగు బరుదా వజ్రాయుధము నినే భరమహదా
వరరత్ననాను ప్రభూర జముగా రాక వక్రం బజ్రూమమునారహ
వద్దదా గకోశవగ త్రీసగ పాంకి పెంక బడింగుని పొలంగలిగినరతం
బుప్రోమాలెటం గునను ముప్పై బహురక్తేనభక్తు లెలలాటాం
గరి వవరిన నడను జూర్యవర యమ ధ మూర్తి చేలంగలేసి మక
ర్త వేవే మాల్వి విష్ణుంబులెల్లాఁబొలంగలేయుమంగళముగో
రి సవరా త్వరగా త్రీస త్తగ 25

[illegible]

తొడి రాశిము. ఆది రాశిము.

మరుద్ధ వతనయా || సునుకాగణనిలయా || మరుధ
రాస్థలముదిర్దరందిరుగఁగా, ధరాధరములూని జెల్లెనిలఁగా, సు
రాసురులువిస్త్రయంచాంతభీకరారావముల్లు వించె సురుతరస్వ

యూధి శ్రీ రాశ్వమేధము

206

రాగం-చైత్రాజ పథమున గమరుద్దేవ గ సహాగతిజవం
బుదేష్టువార్షము, లుదివ్వకరినిభ మవద్దరదములు, గదా పంఖ
లగు పదాతిజనములన ద బ్బుపడ వాళ్లు వచ్చుచుండిరిమ
రుగ నరం ప్రయాగాశ్వరత్తు మిటఁ గానరా వయ్యవంకటా
బ్బననెడ, సరజాయ్ఁ డాదరించునాయెలుస్తరించునానెడ
మరుగ 27

వగలువాక్యంబు లకుల్లసిల్లక వుకోవరుండిట్లనయె 28
కగ పలికితిమిహారు వాక్యములు, తలకక ధర్మజునికడ వృథా
సభలానెం, గలజనములాలకింపఁగ నెల మంగార్యంబు
దెట్లకలుచావనను 29

సగస్త్రాస్త్రంబులను ముఖ స్థమున ససభలాప్రసంగింపవనిముష్టరునివాక్కి
భాగరథ సమీపముఁజేరి మజ్జున మాచరింపఁగలేనినచ భంగి
దెలికుండ దరిచాధించినవజాతు, విషయవిస్తృతిఁగన్త్రవిప్రునట్లు
జనియించుటా దిచచ్చినదా చహరిపదాబ్జములుగల్గినమష్టజనునమా
రామకథభాగవతముభారతముకృష్ణ, గీతలుపదింపకయనా
లకింపవని, పామరునిగతిదైతిఁజమిమమౌశ్వ, విషయమె
టుఁగనికతమునవరులారగ 30

వగలుదిశులువడుచుండు వడిమడితోపు వకతనుండిట్లనయె 31

సగస్త్రాస్త్రంబులను ముఖ స్థమున ససభలాప్రసంగింపవనిముష్టరునివాక్కి
భాగరథ సమీపముఁజేరి మజ్జున మాచరింపఁగలేనినచ భంగి
దెలికుండ దరిచాధించినవజాతు, విషయవిస్తృతిఁగన్త్రవిప్రునట్లు
జనియించుటా దిచచ్చినదా చహరిపదాబ్జములుగల్గినమష్టజనునమా
రామకథభాగవతముభారతముకృష్ణ, గీతలుపదింపకయనా
లకింపవని, పామరునిగతిదైతిఁజమిమమౌశ్వ, విషయమె
టుఁగనికతమునవరులారగ 30
చినట్టి వేరజనులనులొక వసుం, కిపుడులేదే వాయమనయ
మస్తెగ 31

అనియలులా లోచించి ముప్పర యనాభాజూమని (నూత్తి)
 విసయము తో భాదనించి రమయవశేషాలమున (నూత్తి)
 హరికృష్ణుని సలపగునవచ్చుమాగాక ముప్పరేనిక
 సరగున (నూత్తి) పలవవచ్చును రోగమున నున్న పడి ముడికెకె 32

హిందుస్తానితాడిగ ఆకతాశము

తాతామాడు మాగయూ వచ్చుమన్నుమాగావేం
 బునుగిచాతాగ భూతలమున (బడములుమా పడుండ) జాతెయ
 చునున్నదెంతచిత్రము వాతెల్లని పన్నుంబులుగలవే జాతి వేయబ
 లవేతి సోగు తాతాగ తతతతత సుకాంతులుల్ల సెల్లం గేవచిపు
 ప్పత తలంబందు (జాకళించునక) తలూని గొని వత్తులా వునమవ
 బలాధన సలవవేలంగరుణ (చాతాగ పటుప్రమావం కటాక్షున
 లహారి కటాక్ష మునోరగి బిరునరక పుటక మా ముప్ప పుటకమని
 మిమిక్కుటంపు సనల నటించు ముమా రట్టకెక్క (చాతాగ) 33

అనిన భమసను (చాలించి పసివాడ) వైననిన్ను
 హరికృష్ణుని వేడ్క సనుసూర వచ్చునయన్న నవియ బూలకుం
 డు వేడ్క గలమోత్తి 34

కొడెడ్డలని మిమ్మయూచింపచితికి మంచు నూత్తి పోయంగల
 నేవెయనుచును పవలు విధముల (బ్రాజ్ఞించి) సలవించి తత్తణ
 మున ముఖవర్ణండు పరసన మిచ్చి కుటికి 35

తావార

సైన్యమధనమున వచ్చు నట్టిమ ~~మి~~ సైన్య వంబునాగిబట్టి
 ధనునడు వడని సురల ముచ్చగా చనము (పునందు) బట్టి
 అనాయాసమున (బట్టి) సేవయులున్నట్టి చాటుబంధించి
 కనుచుండు డనుచు విరాధిసనకు (గ్ర) మ్మలు వేలంఘించి
 నిలిచిన (దత్త) సనములు వుకొవరుని పాత్రుని మ్మల (గాంచి
 గానవచ్చు) సైన్య వచారుండని పరస్పరముచా వేంచి

యధిష్ఠిరాశ్వమేధము.
 208 పరిఘలుచక్రంబులుశూలంబులుచాణాములుప్రయోగిం
 పరివోసముః(గావింపు-చభమునిపాత్రుఁడెట్లునివచింపజేసె
 కన్నుడరాగము. చతురశ్రజాతి 36

సైనికులారా గ సందింపుడు మిసాధనంబులనుగ్రహింప
 నానావిధసాధనంబులూనిసాప్తనైసి నేనేసికొనుడందఱుక
 సూనస్యకంబులగతి(బాల్మెట్)గానివహంపనుచనత్వం
 బునుగ్రహింప పరగమిరునాప్త సందించెడు, ఛారికాయధము
 లువిరిమల్లియల్లె, పరిఘాయధములుబావమఱు(మల్లె)కరవా
 లంబులుకన్నతం(మల్లె) పరశ్చధంబులుబంభుజనముల్లెశర
 నికరంబులుస్వసవనావరుల్లె, పురుశల్కంబులు పుత్రశుల్లె మృదర
 కుంతానీకము సడ్డకుల్లె, పారింబా(కిమ)పురరంబులొడ్రోరంబుడవు
 వంకపూజననెడు, మరారాతివనికరంబునానిదిగ్రహింపజేసె 36

వగలనివరాలా పంబులాడి 37

సైనికములు మవసలాక్రమాలువచ్చినరాత్రి, భంగివిక్కులనిరుల్ ప్రబలజేసి
 కమలాసనాంధ్రాంధములుప్రకృలుగాగ, నిర్భుతపాతముననుకజేసి
 మెల్లగుచూపఱుకనుల్ మిలుమిట్లుగాలుపంగ, శంపాలతలవిస్మరింపజేసి
 సకలస్థలములందు సందు వోవకయండు, జేమనెత్తురుమహాశిలలుగురిసి
 రునికలఁజంపెతేజేలఁచెనుఁగులుగ (జేసికొల్పులములనుగ్గుససేహ
 ప్ప)ణములు ~~జేసికొల్పు~~ గాడుగులు వరచామరములరథము (లేల్లబా
 డి పొడిసె) ~~జేసికొల్పు~~ చ్చితుండు 38

మానినవృత్తము.

అంతబహుశులవాయనిపొక్కిమహాత్మరమాయలడంచెహం
 బాంతర హేత్రున హంకృతి మానిచియంబరరత్ననిభాస్రవయా
 త్రాంతరకరునిగానానరించినగాయమలంగనిడసినన
 త్సంతబలుండగునా ~~జేసికొల్పు~~ పుష్కతసుఁదాదబలన్లునిభేమునితో 39

అని నీ విని యతావనాత్మమూ వరుడంబు కత్రితయమన
సునిని తతరముల వృషాత్మమండచ్చు నీ వానింబాడి చేసెన్
వంతుని భూపుడు భూరకరంబులు వేసవలు సంధించెన్
మంతులు మయ వాలముల గర్భమూ మారుడు వానిని ప్రాచీన్
ఆ గర్భము వాని నల్లియ నసూతి సూతుండు యావనాత్మస్థానంధవా⁴³
కమి (వ) నైదు చాణమలు నియంత ప్రాప్తి విధి కలవె నీ నృపుని
నాటై రంబు 44

అ గర్భం తన స్వరంతుడొచ్చు ర్మొంధిరాధియ సుతుని గాంచినయ
మోక్షు చావనకొర్న ముడు ప్రస్తుతింప గవచ్చు (గానిని బ్బి
మొక్క నడియయనుచు 45

తంబింబ సంధించి కడిచి వోగంటికల నేయన వెరెన్సి పృష్ఠాత్మ
డయచాణా పటలిరూప ఐదేసి యబ్బులు నిమూర్చి జేంద
జేసిన భీముడొచంపముగని 45

తావార
గదాయధముగని పరిపంధిచముక వంబ మునకే తెంచి
గదాగ్రజుని మృదుపదాంభాజములు గాధ భక్తి వినుతించి
వగ్గమతియు నూధనన వధి మధనంబు నంధిరుగు మర వరకిలాపుయం
బున రణి మరున్నందనుండు సమర వివారంబు సల్పిన మయాబు
నల్లెనుంగుల నుననుంగులు నల్లులు వసిన గుట్టంబులు పక్షియలువా
యన రథంబులు జీవంబుల వృక్షమూ వటండ్రు చితుర వృక్షపదా
తులు మెదినింగూరిన సావిత్రి కర్మబులు వెల్లువ వై న నల్లులు పూర్వ
భవించిన నంబుడుంగరిసి భయభయము కలదు సంగరరంగంబు
నభూత ప్రాతపికాచకాకినడొకిన కూర్మండావిగ్రహంబులు
మాంసమదోరుధి రంబులచే వృప్తిగాంచిన వచ్చా వివారంబు

ప్రథమాశ్వాసము. హరిశ్చంద్ర
 సయ్యాడుండెనయ్య వసరంబునయా వనాశ్వుపురుండ
 సుసవగుండు సువగుండ్ల కదసి మారుతికిట్లనియె 211
 46

ముఖ్యారిరంగము, బుద్ధితాశము

నిలునిలుము ~~అనియె~~ ^{వీరకదరా} ననబూహలును బలాధిమ
 ఉనందు చూసి పడచు మింకను గనిలు విరలునియింట పంటల
 పనినె రపురతిని జరియింపడు కుర మ్మనను జనుడంచితని
 నిలుగు సుకరంబుగ వధింప గె-వడు డగారుకాక బహుదగాను
 బహుద్రువుని పట్టినిగానుకా గనిలుగ వంకబాబువరకుండనువెన్న
 నిచ్చవను సంకటమొందకనే న్నునిలాజంక జేయకును గనిలు 47

~~మూలము~~ పరినినభముండిట్లనియె 43

ఉగ వంటలువా ఉనందు గర్భవంబున నేన్నెగతా శిశున
 బంటు తనంబు జూపతివి పాతికనలు మహానందుము
 క్కంటితెలుగునది గినుక్కన కొనిపూరిగతాయు ధంబుతో
 ప్పొంటు గెనెనె నెనెనన కాది పసూను డేచాల క్షేప్రియు 49
 వగ మరల చానును గతాయు ధంబు ధరించి వకిముడనే సెననయ్యిడు వడుసవ్వా
 పసవంబులుగాడుకును మబ్రహ్మలే ధవ హస్తలగు మనాశ్చ విషంబులభం
 గిశాబుమ పంకంబులపశ్చిది పుండాంబులరతి పంగవృష్టులభాతిబె
 ర్తస్వరజ్జయ్యలంబెనంగు మంకిరయ్య వసరంబున వృషోతనండుమూ
 భుడతతిరచి ప్రచండకోదండుంబు లలంగెలనందుకొని యిది నటంకారభవ
 ని గాంధీంచియో వనాశ్వుని నరాసనంబు షండించి వాయంబు లందుని
 మి సూతుండెగ బాబ్రియొక్క ఖేరకిలిమెలును సంధింపన చివ్విప్రంబువ
 యో వనాశ్వుండరదంబున నెడరగె నప్పుడుకాన నసూనుండు తనమనం
 బునంద క్కటాయస్యలతనింబంపి న వనాశ్వుంబునుగాని పొయిన కర్క
 నందనుండు కోపించునో యనిచింతించి తరాంగంబున కరిగియో వనా
 శ్వునివే వనెత్తి మూర్ఛుండ బెట్టితై తోనవచారంబులానకించిన నభ్యు
 మ్మి కుండు లేచి పృష్ఠధవసుని సోగెలించి స్తుతించెనంతలా సువసుం
 దురణంబు నాలించి నలు పేమ్మటయో వనాశ్వుండు వృకోదరవ మనత

212

[illegible]

అని రాజధర్మ మూనిరణ మొనరించి యి | భవరహాయంబుతోడనగు
గు.తంచి | నట్టి నిన్నుఁ బ్రేమ వట్టు వాడవఁడునా | వంటిబాంధవుం
డు వసుధఁగలరాడె? ౫౩

తే. అని నను తింపుమనానిం బనది మనార (ఎ-చి కొన్నిది న ములు సుషో
-చియు క్క. నాడు కర్క సుతూడు నానాజనముల. వమ్మలను (నూ
డెవె కలయుతా) మా మ కర్క 54

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

సరిత్యుల పరమములు బహు విధ దేశములు తత్త్వములు దాఁటి
సరసజాత్యుని వినుతి జేయఁచునఁగా తత్త్వముఁడతి ధాటి
వలిమలఁజేరి స్వకాయమునైన బనవర్గము తానొకచోట
నిలిచి నిధింగఁ నుటట్లయనిగ్గని నొందరిం దవపూట ౧౫
సరిత్యుల పరమములైనను మూలమనుకొని దండమాయన నొప్పు దండమూని
రాజీవబంధుని రాకఁజేడుకొని సహితంబువై యొప్పుబడలుదాటి

ప్రాబల్యమును పొందుననియును బుద్ధివంతులగుననియును చెప్పెను. మిగిలిన
నలంపురంగుననుచు గదిగదిగాను గూడ ముగిసినదిగాను పరమపదమును పొందెను.
శాంతి తేజమును పడమునార్జియించును. మిగిలినదిగాను పరమపదమును పొందెను.
నమెయనుచు. బాహ్యముననుండు వానియందును. వివిధస
న్నిభములను పొందవలయును. 56

తావార

అటువచ్చిన వానియందును పొందవలయును. మిగిలినదిగాను పరమపదమును పొందెను.
దమును పొందవలయును. మిగిలినదిగాను పరమపదమును పొందెను. 57
మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.

మునిచంద్రుడు మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
నెపావనమయ్యెను. నవమాత్రపున మునిగి నుండును. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
యందును మును మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
తెలుపుట. నలంపురంగుననుచు గదిగదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
వంకరులును. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
కమాననపెలుగునదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. 58

మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
రాత్రివారలను పరమపదమును పొందవలయును. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
న. గాల్గునదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
శివునియును. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
చిమరుతుని పరమపదమును పొందవలయును. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. 59

మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
అట్లు. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. 60

మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను.
నందందును. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. 61
మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. మొదలగునదిగాను. మిగిలినదిగాను. 62

214 జనులమీద నేనెత్తిన కనంబులతోడ బుధాను మానునె
నజిచిచిరకవేనై పొరిఁగావఁగ వచ్చుచును దిరిమల్లలక

వల్ల వరిస మాచారంబులుండెద ధృజ చారులచేసావదామంతేపు
పక్షుక్తిచేసెదదామాదిభావలనుబలరామంబులంగూడినజపు
రంబునకరిసి గారంధారధృతరాష్ట్రలసనానించినుం తిరిమల్లలక
ననెద విజనాద్దనునెమడఁగొనిరించియుచితాసనాసెనుంజేసికనం
బులుముక్తించి యల్లనయె 63

ఉ 4 లోకము లుత్తరించుట మృలాంశక పరావమె నక్షుచానవా
నకములక వేధించుటను నిర్మలచిత్తులనావరింపమ
ర్తావృత్తిఁవాప్రీతి వదంఘ్రసకజ ములాశ్రయించువా
రెకలుషంబుఁజేందకరు పోనసెయ్యెమొందు మరంబుజేషేకా 64

ఉ 5 చేసినచేతతమ కలఁజేయుచురా త్తులు నిత్ర వాయిచా
సెసినయన్నమెతనుచుఁజెప్పినమాటచెచాటొచెప్పుచుక
వెసమునెయ్యెయోనతుల వయుచునినర్తిభజింపలేనిచు
వెప్పెనురచిత్తులాంవరున, వయస్సుబంబులురుక్మిణీవత 65

చ 6 నరకుఁడుచైదుకఁడ మృగభనాకుఁడుకంసుఁడు పొంతుకొబ్బిచె
బితగుబులుండు హంసుఁడను పాపుడునయ్యవసుండుగొడ్డభా
సురుఁడుసుయోధనుండునినుఁజుల్లనఁజూచుటఁగాదెనాంశమొ
దిరియకముననెరువెడిచిచేవను తాంఘ్రసకజకేకేవా 66

చ 7 ఘనులను సంజయోధృవులకల్లా ఘృతనరారుగొప్పకా
జనములునందవల్లమఁడుచాంతనవుండుయజోదేవబృహ
త్రానయులు వృష్టివంశులును, హమకచలురు తావకాంఘ్రమా
జనేమెనరించిభాగముయశస్సునుఁగొంచిరిగాదెమాధవా 67

తే 8 ముందురాఁబొవుయుగ ములయందున్న 1 నిన్నుమాప్సరసువా
రలునచులనుచుఁజెందెవరు మఃబహుల్లనయందుభక్తిగలమ
వోత్తులునుబహులుగామరపుడు 68

ప్రథమాంశము. మూలక

తామర

215

అనిజనాదనునిగుంతిభక్తిగలదైవమనుండగను
వినుతశయిడగుమహానాథుని విరాటపుత్రికకన్యను
పుట్టినమట్లు దువిగతజేవుడై ధూమిమూలకబడినంతక
పట్టురాని తమకంబునఁబొందవచ్చా మిసులావనచెంతక 69

వగచేరియిట్లనిదుఃఖింఁచిరి 70

సేలభిమనునన్నిభిరెగుఁజేత్రుండెట్లు, జేపింతునని వాసుదేవభగిని
నినుఁగొంఁచిదుఃఖంబునయింతుననువాంఛ, విగతచేననాచితనుమఁగుంతి
జగరమందుననిన్ను సమయింపొకమృత్యువెల్గుదాసెననుమవిరటుకుమారి
నిన్నెనఁగొంచినాకున్నుమఁగిమడంతు, ననుకొంటిననుమనయాజ్ఞసేసి
హిమనిరికిత్రువుమునకున్దెయ్యెనట్టి, పొండ్లపునఁబ్బుననియిచ్చాడువా
రొ, వినిసహింతురియనుమడక్కి నేనెలంతతక్షిరతవృదధిఁజేరియిట్లు
అనిరి 71

నావేరిరానము. అతిరాతము

ప్రతికింపుమిబాలనిఁగన్మృత్యునెడుప్రతి, పతిహావ
నాతితజనావనా, సితకరవదనా ధృతనుజాసవనా 6 ప్రతియమ
లోకముఁజేరినగురుపుష్పనిమిషములోఁజెచ్చియిచ్చినావొక, సమయ
మొకవైదికనందననవకమునుఁజేవెవరలోకమునకెగి 6 ప్రతిగవేంకటా
బనవరదనదుభక్తుల, సంకటములపాలనుటనాభయమా, నంక
మానితొలఁగింపుమాంపకకలంకరవేతమి నాంకజనకవే 6 ప్రతి 72

వగచేరియునతుఁదినుతురపుత్రుకలెబకంబుజనాదనునిముం

దుబడవెచియిడ్లుచునిట్లనియె 73

మగతిరవింహాసనవామదేవముజస్యరాజిత్వసంఘంబువే
సరసేపాద్మపద్మాదులతోదాంబుజంబులకప్పులంబునమస్సురపారిం
బారిఁగావింపుచుగాధభక్తియమేలే పూజెంచుకవ్వునొ
దధిఁజేరంగజావరొనర్చువినియాధక్యంబునజన్మనికె 74
అగ్నిట్లుదుఃఖమొందునింబెరొత్తులవెన్నుడుఁబడించవలఁదులా
రనెనుగలుగదుఃఖముననెటెనిప్రతి, కింతుచాలననుచునిట్లు

సజ్జీవ చక్రముఁ గాక గూఢముఁ దగు సజ్జీవి నానాధాతువు
 మల వాయునఁ గను న్మనోబలమును పుఁజెంచుచుండఁ గను న్మృతక
 బోజ్యమైన తాళమైన యమరాసముంచుటకుఁ జేరఁజాలనఁ జాగ్రహించును
 నాతఁడెంతవఁదానఁజెలఁపఁజెనఁబట్టక ప్పలితవర్ణశైల పూనికొల్పు
 ము పువఁతలుఁ బునఁదనూ సప్రమఁ బ్రామఁదనికృమన గనుచుగ 76

అని కృష్ణుడు కాచి దేవుచాలుండం పలాన జీవించె
ననుచు నికారవకాంతా వయస్సు కృష్ణునితో జూపెన్ 77

వ గ య ట్టులాసంధించి కుంత సుభద్రా త్రావ మన త్రోరాదికాంపలు
త్రోకు ట్టు ప్రభావంబు వనోజ్లంగూని యూరి తవయాధ్యమనకుఁబ
ర త్రోసునామ కరకాంబానచ్చి రుక్మిణి స తనభామా మలంబూజిం
చి వాక్యల తోడంసుంజి సుఖంబుంజి రంత గతి పయ విసంబుల
కు ^{నాంపలు} గరినన రంబు యెరి సు వర్తంబువాన్య సంబులనింపి పరక్షేత్రం
నని యాసంధించినంప ~~త~~ నంపసునిసుం వరప హారవింపంబులను
వంపనన తంబులచ్చించి య ష్టురుషోత్త మునకొట్లునిర ౪78

దేవకీదేవయోగ దేవకీదేవయోగ దేవకీదేవయోగ
 బాహు మున్నన వపు వలండు మూ జేవ ములునిల్చియ న్నవగలు
 బ్రాచితివి దేవగన శముచ ద్రిష్టగన శముచ యోవ మునిత ముచ
 వన వాస భరముచ ద్రిష్టగన శముచ యోవ మునిత ముచ
 దరస రక్షిం చితివి దేవకీగ రక్ష మునిమిత్ర ముమేకృతకృప వనవృ
 రణివచ్చి వనఁ జిక్కిన నెలంతలఁ దలుక్కునను బ్రాచితివి దేవకీదేవయో
 రసము గదేవకీగ దయ నల్లివేంకటా హృదయమని రక్షిం చునతి హంయ
 మౌరంభ నిర్ణయముఁ గా వించి మౌరంభయ ములన ఉంపుమోగదేవకీ

హాథిమార్గము వారివధి

పది అని ను తెలియని పరిండు పులననుగ్రహించి నీవు స్థుండునది 17

మేలుంబు ముగిసిన గుణగణమున వసించి యుండనింతయై ధైర్యముతో
హాథిమార్గమున నున్నట్లుండు భక్తునందనుండు దొరపదన హాథిమార్గమున నుప
వసించి బహువేదా మహానామములు గావింపి యభిరక్షింప వహించి
యోగశక్తియు నలంకరించి స్వకేయ విరుదాత్మక విజేతంబున నుప
క్షేపింపి కవం యలలారబుండునబంధించి వజ్రయరక్షణాక్షముకేర
టింబూ మృదుబుండున పృథ్వీ మహాబండునుండు భక్తుజూతులకు
ప్రకారముంబు లాచరించి ముగిసిన గుణగణమున వసించి వహించి
యులకు సిద్ధింబున గుణగణమున వసించి వహించి వహించి
బుగ్గె కొని ప్రభు మృత్యువృక్షకణనా సుసోమ్యంతర వనామ్యులచాస
బగనంగేకరించి యుగళ-చముగన మూహంబులతో బ్రయా
ణంబయిన నటుపి పట్టిన ప్రతిమ సుమేకొద్ది కేదంబులుగడచి మా
వో ప్పుతపుతంబున మంజరి చావబాధ దానంబున మేయుచుండె
నయ్యవసరంబున 80

నలభవప్రప్రకారము

తావగ

ఆవనమండున మాహా ప్పుతినా భాక్తులు పువ్రవమండు
భావజవమండ్రోకింపుచుండ భావ్యతాదేనా ద్దండు
అర్జులుండి భక్తులు యాగాక్షమున జ్ఞానా విమోచించి
పట్టికట్టినిలచెడి సనలతో భావ్యను స్పృహ సించి
వీరియెచట గలవారినీ వెవరును వృషోతుండరుకంచి
వీరిచెంత గల ప్రవరుతో నీ భమున బ్రహ్మనుకాంచి 81

అథానాగము. త్రిప్రచాతి

విడువరాదవనాంబును విడుగక కింవిమగండుకప్పు
డి వచ్చు దనెవ్వరికి నా వలయునిమం, మడుమలచెయ్యుమ
ని విడుగ దనింబట్టిన వాడు తెలుగంటి జోయ్యున గాని విడిచి
పట్టుగా నాపడేత్రోడి విడుగ తనవక్ర పరశక్తి తలపకాయా

213 భనం బానం చునుల వోనులాం నకు సో బ్రంబుగ విడు
మొవ్వెంకట రాసున వలడచి ప్రమృ పు ఎవలం గన్దంబు
శ్రిగలమ మాచుగ విడుగ 82

కమాచిరాగము, పతురప్రజాతి

విడువను తెజెనులు కయనగ విడుగ కడుత్ర వునవిడి
వడినవారెదు చెడును దులకుభయపడి తత్తుడి నగ విడుగ విగు
దవెనెత్తి మకమునరింపు మి తరవిషయముల రహారించారవారి
విడువగ కదిసి వంకటాభున వయనలు హరి పన మూల వడును
నదన ములగుచుగ విడుగ 83

కగ ఈ రేలవారలనన్ గెనలంప ములాడి రవి సుతా త్తజుమి
దగ | నల భవ తనయండా | భలపు పత్తంబు లెసెబు ధు తేత్ర
మలగెగ 84

అగ నరము లిట్లు వేసి బరకర హేత్రుని | మూర్తుల జెందజెసిమె
క్కులమున | వెలంబు చున్న యాత్ర వరు నన నుసాల్వ | కరుగు
దెంచెయోడు నట్లొనర్చి 85

వగ ననలకు తికి వధింపుడుండ నల భృజుండల్లుండగు వతివెలావు
నితొరణరంగంబు జేరియనుసాలాడులనాడించె కిరటోచాణప
రంపరలచెనొచ్చి శరకుంపభారియగు వైది వనరుని బ్రయోగించి
గృహంబునకరిగె నటు పిమ్మట భనంజయండు భనంజయ-వమా
సమూహంబులంబ్రవేసిచి 86

మృషారాగము, జుల్పితాళము.

కడువడి దహింపదొడగెగ సైన్యములగ గడుగ వడి
గలవరయంబులను (జొడిబెడు పదాంతులను, సిడములరథంబులను
గడుగుల మదభముల, నడిదములబెడి దముగగ గడుగ వెటచెటభు
నులతో సగలతో బాగలతో గుటిలగ మనంబుతో బలురుచి భు
లతోగ గడువడిగ మొనసియలవంకటాభున సదా ప్రమృత్ర మనె

సంధ్యారాత్రాంతరము

టాంక్లంబులేదనిప్రలాపింపఁజూచినదగు 87

210

వగ అప్పుడు సప్తసోచితరంబులు జూయింపియున్నప్పుడు 88

శ్లో 6 వైదికజనుల్లువరవంధ్యముభూమియొనలించులక్ష్మణునిసంబు
భక్తులుండగదేమిథంబుగానించుబ్రహ్మవైశ్ణవకానిర్మలాత్మ
నారథ-వాపయోజితములహావన, దత్తాత్రేయకాతలచిహ్నాదే
క్షాంతవతవంబుగావింపనాడుండువయహరిసావయత్తుకనుమండు
భక్తుఁడైనట్టి నారకంబుభార్యజనకుఁడెక్కువాయనిభయమునొకనిగ
తుల విసుతిఁజేసినతగ్గనియనలుమోచనసేనారాయణాస్త్రమే
జ్ఞానసంత 89

శ్లో 7 చయనదేవకయనలుండుసనఁజూల్చి బుడిగిభూదైవతానారము
నిత్రేడిఁజ్రొలంగనిపించియతఁడునమోనమాయ (టంచువినుతింపనా
కరుణించిపల్కె 90

కమాచిరాగము చతురప్రజాతి

ఎలరగియినా వాయాధవరమునగిలగిక్తలము

సమోపమండుండగులక, రాలఁగొడుగఁజూడు షాడ్వములమృమూల
మైనపురుషోత్తముండుభవదాలయముననివసించియుండమిగిలగి
త్వరసముద్రము విడిచిపెకపాల్, త్మకాశ్చమువదలిపచ్చినంబుడు
గొడుతుడుచు మూలవంకటాంబునిద్రవేరిత్రామకుష్మనిఁజూచి
పెద్దహరిఁజ్రొక్కి పుణ్యములకువేవకుటగిలరాగ 91

వగ అచ్యుతమధయాగంబు మహాపుణ్యప్రదంబంటివే

ని 92

శ్లో 8 జన్మములమూలుప్రసన్నబుద్ధిసొనల్లి, నవలభండుసప్తసంబుగాంచె
బలునిష్ఠాదేవపంచానల్లి నేవేతఁ, దాకలిచేసేచేహంబుమెక్కి
శాసన్లులయంపకులకొచ్చినగుభరా, వల్లభుండుసరవెల్లియయన
సన్ననికొన్నియొసమలన్తమిడిబవ్వి, నత్తుండుగ్రుత్తుతల్లదేసె

220

నిష్ఠే పుణ్యనియతే తాం మమంతువన్తుః | సజ్జీలకర్మఫలప్ర
మండ్తైరేవంతుః | త్రైవిద్యానుపైశ్చక్రితేన హేతుః | వనివచిం

తును పండితులనవరతము 193
వగ వత త్తా రణా మనగా దే హం స సమయంబున జాతు పరస్పర
త వి భేదును శ్రీ కృష్ణార్జుణంబుని రామా ర్జుణంబుని పల్నాచంబు
రవియట్లులుండ 94

కగ మాయంబుల బహులాచనుఁ | జేయెదనుండుంగ మృదువైన
నినన | వాప్యను సఖుఁ గాంచి విను తు లా సెయ్యుచు నర్జునుఁ దువ
త్తై స్మరా ననుండ 95

తెగి అచ్చు తుని యాజ్ఞుఁడెంచి తదర్పణ ముగ | జేయుచు నర్జును యా
నమో సగల తేఁడ | దా నచ మమ్మొరమ్మింపఁ దగు నటంచు | వేడక న
శ్రీ దేవ సేవ విడిచి యిగ్గి 96

వగ మా మకడకుంజ నియట్లు నియె నలభవజా ఖాం ద వారణదహన
స్మృతాంబువల్లను వారభక్తుండు గుటవల్లను ఫల్లును జయింపఁజాల
నైతి ననిచెప్పేయంతర్హతుండు యెనంతఁ జేయనవలెక నలభవజా
జుండు కప్పడి తోడ స్మృతాంబునర్జునుండె ననిచెప్పే నజ్జే మినితోజన
మేజయండ్లి ట్లనియె మనంత్రా నలభవజా నకగ్నివేనాత్మండు ట్లండెన
విధంచెతింపవయని ననమ్మని పుంగవుండు ట్లనియె 197

తావంర

నలభవజునకు జావలా ఖవెలయుని జభా మా మమియందు
బాంక జున్మించె సునాభ వావభయ భవనమగు లక్ష్మమందు 99

మృతింతనానాభవగద వికి వివా హం యోగ్నకాలంబాస స్తంబున
యనలభవజుండు రూపలావణ్యతేజస్తో ర్భాసంపన్నులగునానా
రాజకుమారుల పటంబులదె ^{శ్లో} మృపించిన నారాజ పుత్రిసం
తాషింపక తం త్రై తా ~~జుని~~ ట్లనియె 100

సేదస్పదంబు మూత్రంబుచ ముచ మిడి పుర్రషంబునిండిన నరరంబుతోడ

నీలధవజగః జప్తః ప్రాంతము . ఈశ్వర
 నరకప్రవంశులై పరశురాధిమలై, సంచరించు మానసంబుతోడ
 వివిధరసములై విషభంబువాడవై గెల్గెనై కమలంబును సుగంధ
 యౌగమునకై మిమలమగు సుగంధమునకై నరయంగులై నమోక్షముతోడ
 బరిమళప్రభులసంప్రసాదమునకై నమోక్షమునకై నమోక్షముతోడ
 రాజు సూనులవరింపజాలవు కానై నై వారిజులపంపుమనభరావ
 తుడు మరల 101

తోడ
 తై వతవర్చులనై భవసుజగంభరావదులజూపినై
 బావనాంగియనునావై భవనై వారిజులపంపుమనభరావ
 సగలమై తంబులై వియనామిమలమగు సుగంధమునకై నమోక్షముతోడ
 యమనియమాదియొగములవై మిమలమగు సుగంధమునకై నమోక్షముతోడ
~~ఈశ్వరంబులనై~~
 పచ్చినంబుడు మెక్కి పచ్చెయిరనై, కర్మసుఖములమరలకై గమల
 గణికలక్షులనై త్తగానవాద్యములవై కనిసినరంగులవై పతల
 కీర్తికాంచెముగెరిగినరంగులవై గరుడవిభాద్యదులయన్ ముచరవై
 తామలవరింపజాలనాకంతకంబై మంచివారిని జూపింపుమాయనంగ
 103

తగవుడుకుగెల్గెనై వులావును పుడుకుచెట్టు ముచ్చనమయివెరత
 నమ్మమగతాది వారిగెల్గెనై నమోక్షమునకై నమోక్షముతోడ
 త్తగాంచెయొసదత్తివై 104

చెయ్యాగరాగములై వితాళము
 వదానామగడుచాలై బలబలై విదాన
 పాడిదప్పి మునిచెడయందమున, కొడికొడియై కూసినజూచుడుగవ
 డాగతపంబానై దును పుకానై త్తలకు, నమోక్షములవై కిపన్న
 భరుడుగవదాగకొవమగరవిశ్వరూపుజంపిన, పాపముచెదా
 మరలై గానైనవదాగతన్మరినవంకటావై వరమనై వేన్నునై
 మునిగారదలచువారి ముగవదాగ 105

అంతటనలభ్యమౌడుకు మారికెనంగజారంబూవింపజే
సంతాపింపకసావధానముతోచునకునకిట్లువచింపజే

106

అగినరుమొచ్చువాడునిజలలాటంబున | నశ్చిగల్గువాడునంబరం
బులెనివాడుసనముచానయ్యయనాల్గుడుగవారుడువనిబాం
దనర్థమగునది | 107

వదిలిననడవమొచూలి పటంబుఁజూపివనింబాండుమనుటయు
సాధవకవతియిట్లునియె | 108

నేగినదౌజ్జ్వలైసభాసమలరంజెల్లఁజేసెడుపండితులతమిఁజెండుచేసి
స్థావరంబులలాఁబునస్థమైవిలసిల్లు మలతెనెప్పైవోమంచాలయఁజేసి
కరమునతల్లికకపానతిచెదనరాకునరాకకమునుప్పునకునెసి |
చంద్రకచేతవిష్టపములనలరించు కమలారకకకలంకంబువెట్టి |
సాయగమునమోటునుకతమజులకెల్ల | విశ్వతరూపులైనవిభుల
గూర్చి | వెలయునట్టిపలువనలువఁచాందగజాల | ననినఁగూ
తుఁజొంచెజనవిభుండు | 109

వదితల్లెనరవవానపకుండగుటంజేసి విష్ణుండునియునారంబులనుపూని
యనామంబుగలజేవులకాశాకుండగుటనారాయణుండునియు
జగంబుల్లసేవాసంబగుటవాసుదేవుండనియు సర్వోత్తమపదంబు
నుండిజారనివాడగుటచేనచుతుండనియుననినసద్భుతలాప
నుండగుటఁబుండకకాముండనియుఁబురుషశ్రేష్ఠుండగుటఁబురు
షోత్తమండునియునామంబులచేనొప్పుయయఃపతినిఁగ్రాహ్యునిన
సంతటిభాగ్యంబులెనిదైయిట్లునియె || 110

నేగినదౌజ్జ్వలైసభాసమలరంజెల్లఁజేసెడుపండితులతమిఁజెండుచేసి
స్థావరంబులలాఁబునస్థమైవిలసిల్లు మలతెనెప్పైవోమంచాలయఁజేసి
కరమునతల్లికకపానతిచెదనరాకునరాకకమునుప్పునకునెసి |
చంద్రకచేతవిష్టపములనలరించు కమలారకకకలంకంబువెట్టి |
సాయగమునమోటునుకతమజులకెల్ల | విశ్వతరూపులైనవిభుల
గూర్చి | వెలయునట్టిపలువనలువఁచాందగజాల | ననినఁగూ
తుఁజొంచెజనవిభుండు | 109

ప్రమతాచిహితే దర్శించినవారిని శక్తిపదనక్షసహస్రకై ॥
సింధికారవిష్టమో వేషుందియుంటూ నన్నవాడనియతనిగొల్పోస్తూ
బ్ర| మబ్బననేట(గాన) హాయిగజ్జి-వెళనాయాన తంత్రయాజివు
మనినది||

నలభవజరాశ్చమియుఁ ద్రవకు నిజమ మారవత్సరించి
చాలానవతెలుపుమనఁగనప్పంక జూత్సయోజించి || 2

వలె అత్రుయంశుండు సావధానం ఉనుటకు నివారించుచుండు తంత్రినూ
 అదింబిసావధానం దేవతపంజానల్ని జూతవచనమెప్పించి వివాహంబయ్యె
 నప్పు వకుండదేమొవలంబును సేరయ్యెంపుచుండ నలభవజునకశ్చివగా
 తుండల్లుడై నతెలుంగివయని వర్ణాణింబజ్జెమని మరలజనమెజును
 నకొట్టులనియెనట్లు నలభవజుండు ర్జునితొడ్డనిచనిగ్రహంబుననుంచి
 నపరివారంబుగాఁబూచింపుచుండ నలభవజునిభార్యయగుజ్యోతి
 న్నకయపతితొనెట్టునయ్యె 114

[illegible]

యమధిష్ఠానము మధిమము.

224 తేనెలనిననలభవముండుమహాగుహామున సైన్యములగు
దళాని సప్తసాచిమిం దలగవియనాతండునిష్ఠులు
క్షుణ్ణులై తరసమూహంబులెనినిర్బురులు వొగడగ 116

తాహార

అక్షులసనలజంపినంతనలభవముండుబలుమంతె
రక్షింపుమనుచు సప్తసాచినిగరములమోక్షిరక్షింప
నరక్షిని పల్కిననలక తనుని శత్రుసుతుడుకడుకొంచి
పురముజ్వలెయారకారజేంతుని తోఁగోగి ములందుటగాంచి
జ్వలరాంగనమూషింపగనామనుజనపతి పురివేడ వింపె
వాయిగంటితవిపుట్టినిల్లగు వారకారకొతెంచె 117

తేనెల ఋతంతెంచి తత్పురికథిపుడును సవైవాదరుండునుల్లకునొద్ద
కొని 1 రోదనమొనర్చినతడునరొదనమున కమికారణమన వెమయ
ట్టులనియె 118

ఇరహారప్రియరాగము. ఆదితాళము.

పమని వివరింతునయ్యనేగకమగ తామసమునభ
క్తజుయాగాధము, నేమనల్లుండువట్టుకొనగను, ప్రామసు
డుకొపించి మనచేమూ, నైమంబులతెగెంతుంచి నాడవగయమగ
అగ్నిలానెచుడునలభంబులగతి, త్రుగ్గినననలగనినమబంది, నేగ్గుమారి
శరణంచుగెలుగవనాగ్నినాడు సప్తసాచికకటాగయమగనపువచ్చివెం
కటాబ్ధవరదుని, సేవకుండుగునర్జునునిగిల్చి నాగభావంబునగ
లభూతిదుఃఖ మయ్యుచాయజ్ఞయమ దనినమైనానునగకమగ

119

వగ అనినరాజేంతుండువుగ్గినకెట్లునియె 120
దనితరువాతికరున 227 పజ్జిలానునది, పారపాండు మెయక్కుత్రాసితిని
జంధురాటిరాగము. ఆదితాళము.

తాహార

అనినిందించి నజ్వలరాంగన చయననలేచి బయలుదేరి
ఘనమగుజా వల్లవిత్తెచుడవనక్కిగంగాజలమునుమాతె
తగదప్పలుకనిముసులను చుండుత్రుదశనదియప్రముగించి
మగువమాపురైకొని జ్వలకుని మోడిచెనెనెంచి 120

యధిష్ఠిరాశ్వమధము

226 చమోగమునిగ కనులకుట పులచాడునఁగఁమవంకటా
జనవరకుఁ దనుకూరింపక యీనా, కలసటచెట్టెనావమోగ

మునిగ/27

వగ పూర్వకాలంబునను ద్దలకుం దనుమునందుండుచండికయనుభా
రనతోఁగాఁపురంబానల్లి సుజంబుగానకయెక్కునాకు సేవయూరయం
బుననువచ్చిన కౌండిన్యం దనుమునింగాంచి మునంద్రా మవయధ
ర్మపత్నియగుచండికౌముర్త్యయంబులనొరవఁజాలకున్నవారఁడనె
జ్జంటవని 2128

సేగ అనువసినవస్త్రమందిమ్మనుచుచల్లు వంచింఁచెరండుగాఁజెంచివైచు
నలికినయింబుమున్ను బావెట్టువయన్ను, రిమ్మపుట్టినకతిను మ్మైవైచు
వోరామయోగనత్రవనముం పుమిచుటనన్ను, గుండంబులానేరునిండఁబయి
స్ఫటికమారిక దిమ్మజపమొనర్చుటకన్ను, వేత్రకోపంబుతోఁట్రొంచివైచు
దేవతా పూజకృపూలుదెమ్మటన్ను, గానిసి యుమ్మైత్రుజేల్లేడుననబాద
చు। దని తోఁగాఁపురంచెట్టువనొనర్చు, ననినఁగౌండిన్యండు ద్దాల
కునకుఁచెల్లె 229

కగనకుననవసరమగుపని, వాకొనుమవసరమటంచు పలసినకార్యం, బో
నిచేయఁగవలదను, మొకొమలియంతమా, దనింపానకించు 2130
వగలనియపాయంబుసప్పికౌండిన్యం దెగిన నాటిరాత్రిచండితోనుద్దల
కుండంగనామకొరపటి దినంబున మజ్జనకునిత్రాడ్డంబగుటంజేసి 230

సేగ జారచాకులనతైత్త పులన్మశంసుల, నియమింతుఁచెలువనున తిపరుల
జను ములుబులురాగులను ములుబుజ్జునొల్పొర్చింఁచెమలగు భాన్మమంచఁబోను
గొంఁగూరసారకాయగురుగుల్లిచెంపలి, గూర్తుఁబెత్తిత్రుకింపులనాల్గఁ
బండిలేవను దినందుండుకన్నుడుదాక, దినమధనవేళమజ్జనమొనర్చు
తేవునవునట్టులేపనిచేయకు, మిల్లుపూయబాకు మింటికడకు, వ
చ్చినట్టి మునులవాయెత్తి సన్నతి, జల్లుఁబాకు మన్నుఁజండిగినిసి

భావ్యకార సమాజ స్థాపకులు
మహర్షి శ్రీ వేంకటదాసస్వామి గారు